

OBSAH

Předmluva	13
Základní diagnostické a léčebné postupy v gastroenterologii (<i>M. Kment</i>)	15
Hlavní příznaky a syndromy nemocí trávicího ústrojí	15
Bolest v břiše	15
Dysfagie	20
Dyspepsie	21
Hemateméza	22
Meléna	23
Enteroragie	23
Zvracení	23
Průjem	25
Steatorea	29
Hepatomegalie	30
Splenomegalie	34
Rezistence v břiše	34
Žloutenka (ikterus) (<i>L. Kužela</i>)	35
Ascites	41
Zácpa (obstipace)	42
Anorexie a hubnutí	44
Vyšetřovací metody v gastroenterologii	45
Zobrazovací metody (imaging)	45
Rentgenové metody	45
Prostý snímek břicha (nativní)	45
Rentgen jícnu	45
Rentgen žaludku a duodena	46
Pasáž tenkým střevem	46
Irigografie, irigoskopie	47
Perorální cholecystografie	47
Intravenózní biligrafie	48
Mezenteriální angiografie	49
Perkutánní transhepatická cholangiografie	49
Endoskopická retrográdní cholangiopankreatikografie	50
Ultrazvukové vyšetření břišní dutiny	51

Počítačová tomografie	51
Endoskopické vyšetřovací metody	53
Endoskopie horní části trávicího ústrojí	53
Koloskopie	54
Rektoskopie	54
Laparoskopie	54
Metody punkční a bioptické	55
Punkce ascitu	55
Necílená jaterní biopsie	56
Biopsie tenkého střeva	56
Přímá punkce pankreatu	57
Laboratorní a funkční vyšetření (L. Kužela)	
Jícen	58
Žaludek a duodenum	58
Střevo	59
Pankreas	60
Játra	61
Vyšetření pomocí radioimunoanalýzy	67
Normální hodnoty laboratorních vyšetření	67
Radioizotopová vyšetření (L. Kužela)	71
Funkční izotopové vyšetření jater	71
Scintigrafické vyšetření jater	71
Scintigrafie žlučových cest	72
Scintigrafie pankreatu	72
Náhlé krvácení do trávicí trubice	72
Projevy	73
Příčiny krvácení	74
Klinický obraz	75
Zjištění příčiny krvácení	76
Vyšetřovací a diagnostický postup	77
Léky a léčebné metody	78
Postup lékaře prvního kontaktu při náhlém krvácení do trávicí trubice	80
Klinický význam gastrointestinálních hormonů	81
Základy dietních opatření v gastroenterologii	84
Péče o nemocné se zhoubnými nádory trávicího ústrojí	87
Úloha lékařů první linie	87
Některé zvláštní rysy rakoviny trávicího ústrojí	88
Depistáž nádorů	90
Varovné příznaky	91
Méně časté příznaky	91

Biologické ukazatele (markery)	92
Histologická diagnóza	93
Způsob léčby	94
Sledování progresu onemocnění	94
Léčba zářením	95
Chemoterapie	95
Nejčastější komplikace nádorového onemocnění a léčby	95
Onemocnění trávicí trubice a pankreatu (M. Kment)	100
Onemocnění jícnu	100
Úvod	100
Gastroezofageální reflux, refluxní ezofagitida a hiátová kýla	100
Peptický vřed jícnu	103
Akutní ezofagitida	103
Perforace jícnu	104
Malloryho-Weissův syndrom	104
Achalazie jícnu	104
Spasmy jícnu	105
Barettův jícen	105
Jícnové prstence	106
Benigní stenózy jícnu	106
Divertikly jícnu	107
Nádory jícnu	107
Nemoci žaludku	109
Akutní gastritida	109
Chronická gastritida	110
Peptický vřed	111
Peptický vřed duodena	112
Peptický vřed žaludku	118
Zvláštní typy vředů	120
Komplikace peptického vředu	122
Chirurgická léčba	125
Následky chirurgické léčby	128
Rakovina žaludku	131
Jiné zhoubné nádory žaludku	135
Polypy žaludku	136
Nemoci tenkého střeva	136
Celiakální sprue	137
Nádory tenkého střeva	139
Meckelův divertikl	140
Syndrom slepé kličky	141
Syndrom krátkého střeva	141
Crohnova choroba	142
Nemoci tlustého střeva, konečníku a řiti	149

Idiopatická proktokolitida	149
Pseudomembranózní enterokolitida	155
Postiradiační kolitida	155
Polypy tlustého střeva	156
Rakovina tlustého střeva	158
Cévní onemocnění střev	162
Divertikulóza tračníku	163
Diabetická enteropatie	165
Megakolon	165
Zácpa	166
Inkontinence stolice	168
Proctalgia fugax	169
Syndrom rektální zátky	169
Hemoroidy	170
Anální pruritus	172
Anorektální abscesy	172
Nádory anu	173
Onemocnění pankreatu	173
Akutní pankreatitida	174
Chronická pankreatitida	178
Karcinom pankreatu	182
Vzácná onemocnění pankreatu	184
Nemoci jater a žlučových cest (<i>L. Kužela</i>)	185
Portální hypertenze	185
Etiopatogeneze	185
Důsledky portální hypertenze a klinické projevy	187
Léčba	188
Jaterní encefalopatie, jaterní kóma	190
Pojem, etiopatogeneze	190
Klinické projevy	191
Vyvolávající faktory	192
Léčba	193
Hepatorenální syndrom	196
Virová infekční hepatitida	198
Etiopatogeneze	198
Klinický obraz	199
Laboratorní změny	201
Atypický průběh	202
Důsledky onemocnění	204
Léčba	205
Rehabilitace a pracovní zátěž	207
Preventivní opatření	209

Změny jater při postižení organismu infekčním agens	210
Bakteriální infekce	210
Pneumokoky	210
Stafylokoky	211
Streptokoky	211
Gonokoky	211
Střevní gramnegativní bakterie	211
Jiné gramnegativní bakterie	212
Grampozitivní bakterie	212
Mykobakteriální infekce	212
Infekce leptospirové a spirochétové	213
Mykotické infekce	214
Protozoární infekce	214
Rickettsiízy	214
Virová onemocnění jiná než infekční hepatitida	215
Toxická a léková hepatitida	217
Pojem, etiopatogeneze	217
Poškození jater látkami vyskytujícími se v potravě	218
Otrava houbami	218
Mykotoxiny	220
Poškození jater alkoholem	220
Poškození jater průmyslovými jedy a jinými látkami	222
Lékové poškození jater	224
Chronická hepatitida	231
Pojem, etiopatogeneze	231
Klinické projevy a diagnóza	232
Léčba	236
Prognóza, pracovní zátěž	240
Cirhóza	242
Pojem, etiopatogeneze	242
Klinický obraz, diagnóza	243
Léčba	249
Prognóza, pracovní zátěž	252
Metabolické poruchy jater	253
Steatóza	253
Játra a diabetes mellitus	254
Hemosideróza a hemochromatóza	255
Etiopatogenetické faktory	255
Idiopatická hemochromatóza	255

Klinické projevy a diagnóza	256
Léčba	256
Průběh a prognóza	256
Jaterní porfyrie	257
Akutní intermitentní porfyrie	257
Porphyria variegata	258
Symptomatická jaterní porfyrie	259
Hepatolentikulární degenerace	259
Amyloidóza jater	260
Hyperbilirubinémie s familiárním výskytem	261
Hyperbilirubinémie s nekonjugovaným bilirubinem	262
Criglerův-Najjarův syndrom	262
Gilbertova choroba	262
Hyperbilirubinémie s konjugovaným bilirubinem	263
Idiopatická benigní rekurentní intrahepatální cholestáza	264
Dubinův-Johnsonův syndrom	264
Rotorův syndrom	265
Játra a oběhové selhání	265
Játra a gravidita	267
Fyziologické změny	267
Choroby jater u gravidních žen	268
Intrahepatální cholestáza v graviditě	269
Akutní těhotenská steatóza jater	270
Nádory jater	270
Mezenchymální nádory	270
Hepatocelulární karcinom (hepatom)	271
Cholangiokarcinom	271
Sekundární, metastatické nádory	272
Nemoci žlučníku a žlučových cest	272
Anomálie	272
Cholecystolitíáza	273
Složení kamenů	274
Tvorba žlučových kamenů	275
Klinický obraz a diagnóza	276
Léčba	277
Komplikace	280
Cholecystitida	281

Akutní cholecystitida	281
Chronická cholecystitida	283
Choledocholitiáza	286
Etiopatogeneze	286
Klinické projevy a diagnóza	286
Léčba	288
Komplikace	289
Jiná onemocnění žlučových cest	289
Cholangitida	289
Sklerozující nesupurativní cholangitida	291
Cholesterolóza žlučníku	291
Potíže po cholecystektomii	292
Nádory žlučníku	294
Benigní nádory	294
Primární karcinom žlučníku	294
Funkční poruchy trávicího ústrojí (<i>M. Kment</i>)	296
Funkční žaludeční dyspepsie	298
Dráždivý tračník	299
Neurodigestivní astenie	303
Solární syndrom	303
Posthepatitický syndrom (<i>L. Kužela</i>)	304
Funkční biliární potíže (<i>L. Kužela</i>)	304
Diagnóza funkčních poruch	305
Léčba funkčních poruch	306
Mentální anorexie	307
Gastrointestinální alergie (<i>M. Kment</i>)	309
Použitá a doplňková literatura	311
Rejstřík	313